

Güneş Tutulması Gözlemliyoruz!

Önümüzdeki günlerde gökyüzü bize birçok gösteri sunacak. Uzun bir yaz gününün sabahında Güneş tutulması gözlemleyeceğiz. Parlak gezegenlerin hepsi Güneş'ten önce bizi selamlayacak. Ülkemizden gözlemlenemese de bir de Ay tutulması yaşanacak. İşte bu gökyüzü gösterilerini izlemenin ipuçları...

Halkalı Güneş Tutulması

21 Haziran günü halkalı Güneş tutulması gerçekleşecek. Afrika kıtası, Arap Yarımadası, Pakistan, Hindistan ve Çin'in bazı kesimlerinde yaşayanlar bu tutulmayı halka biçiminde gözlemleyecekler. Tutulma Türkiye'den de sabah 07.40 ile 9.50 saatleri arasında parçalı Güneş tutulması olarak gözlemlenecek. Güneş tutulması sırasında Ay, Güneş ve Dünya'nın arasına girer. 21 Haziran'daki tutulmada Ay, Dünya'ya yakın olsaydı daha büyük görünecek ve Güneş'in ışığını tamamen kapatabilecekti. Ancak Ay, Dünya'ya uzak olacağından Güneş'e göre daha küçük görünecek ve Güneş'in ışığını engelleyemeyecek. Güneş ışığı, Ay'ın

çevresinden yeryüzüne gelmeye devam edecek.

Türkiye'den gözlem yapanlar Güneş'in küçük bir parçasının karardığını görecekler. Türkiye'nin güneydoğu kesimlerindekiiler daha büyük bir parçanın karardığını görürken, İstanbul gibi ülkenin kuzeybatı kesimlerindeki gözlemciler daha küçük kararma izleyecek. Türkiye'nin orta bölgesinde yaşayan gözlemcilerse, Güneş'in yaklaşık beşte birinin karardığını görecek.

Güneş gözlemlerinde ışığın gözlerimiz için zararlı olduğunu, tutulma sırasında Güneş'e çıplak gözle değil, özel gözlem gözlükleriyle bakmamız gerektiğini unutmayın.

5 Temmuz gecesi Jüpiter, Satürn ve Ay'ın görüntüsü

Gezegenerler

Mayıs akşamlarında parlaklığıyla dikkat çeken Venüs, artık sabahları gökyüzünde olacak.

Akşam saatinde gezegen gözlemleyebilmek için geç yatmak gerekecek. Birbirine yakın konumdaki Jüpiter ve Satürn, haziran ayında, saat 23.00 dolaylarında doğacak. İki gezegeni temmuz ayında, hava karardığında doğu

ufkunda gözlemleyeceğiz. Mars da bu gezegenlerden 3 saat sonra doğacak.

Sabaha karşı gözlem yapmak istersek hava aydınlanmadan hemen önce tüm gezegenleri gözlemlemek mümkün. Temmuz ayı ortalarında, saat 05.00 dolaylarında güneybatı yönünde Jüpiter ve Satürn'ü, güney yönünde Mars'ı, doğu yönünde de Venüs ve Merkür'ü gözlemleyebiliriz.

Ay, 19 Haziran sabahı Venüs'e çok yakın gözlemlenecek.

5 Temmuz gecesi Ay, Jüpiter ve Satürn'le birlikte doğacak.

12 Temmuz sabahı da Ay'ı Mars'a yakın konumda gözlemleyeceğiz.

Yarı Gölge Ay Tutulması

5 Temmuz sabahı yarı gölge Ay tutulması gerçekleşecek. Türkiye'de gözlem yapanlar, Ay ufkun altında olacağından bu tutulmayı göremeyecek. Afrika ve Amerika kıtalarıyla, Portekiz, İspanya, Yeni Zelanda ve Fransa'da yaşayanlar, Ay'ın ışığının az miktarda azaldığını fark edecekler. Çünkü o sırada Ay, Dünya'nın yarı gölgesinden geçecek. İzlemek isterseniz Amerikan Havaçılık ve Uzay Dairesinin (NASA) internet sitesindeki canlı yayını takip edebilirsiniz.

<https://www.nasa.gov/nasalive>

Yaz Gün Dönümü

21 Haziran günü en uzun gündüzü yaşayacağız. 20 Mart'ta gündüz ve gece süremiz eşitlenmişti. O günden itibaren gündüz süreleri uzamaya başlamıştı. 21 Haziran'da en uzun

19 Haziran sabahı Ay ve Venüs birbirlerine yakın konumdalar.

gündüz süresine ulaşacağız ve yaklaşık 15 saat gündüz, 9 saat de gece yaşayacağız. Yaz gün dönümünden sonra gündüzler yine kısaltmaya başlayacak. Ancak bu durum Dünya'nın Kuzey Yarımküre'sinde yaşayanlar için geçerli. Güney Yarımküre'de yaşayanlarsa 21 Haziran'da en kısa gündüzü ve en uzun geceyi yaşayacaklar. Gündüz-gece sürelerinin değişmesinin nedeni Dünya'nın Güneş çevresinde biraz eğik dolanması ve güneş ışığının geliş açısının değişmesi. Böylece gezegenimizde farklı mevsimler yaşıyoruz.

Ay'ın Evreleri

Burcu Parmak